

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.02.2009
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	06.05.2017
Avaldamismärge:	

Avaste looduskaitseala kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 03.07.2001 nr 225

[RT I 2001, 64, 374](#)

jõustumine 14.07.2001

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.01.2009	RT I 2009, 7, 48	01.02.2009

Määrus kehtestatakse «[Kaitstavate loodusobjektide seaduse](#)» § 5 lõike 4 ja § 6 lõike 3 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Avaste looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*) on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. mai 1981. a määrusega nr 340 «Sookaitsealade moodustamise kohta» kaitse alla võetud Avaste sookaitseala baasil. Kaitseala põhieesmärk on Avaste soo ja seal esinevate kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kuueks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(3) Kaitseala ja selle vööndite piirid kantakse riigi maakatastrisse.

§ 2. Kaitseala piir

(1) Avaste looduskaitseala välispiir kulgeb Allika jõe ning Lääne ja Pärnu maakonna vahelise piiri lõikumiskohast kirde suunas mööda nimetatud maakondade vahelist piiri kuni Rapla maakonna piirini; mööda Lääne ja Rapla maakonna piiri kuni Vigala vallas Märjamaa metskonna maaüksuse 88401:004:0130 loodenurgani; mööda Märjamaa metskonna maaüksuse 88401:004:0130 põhjapiiri ida suunas kuni kagu-loodesuunalise ojani (endise talu 219 maal); mööda oja loode ja põhja suunas kuni Osvikusauna (82) talumaad läbiva kagu-loodesuunalise kraavi suudmeni; mööda nimetatud kraavi kagu suunas läbi talude 82, 219, 221 ja 222 maa kuni talu 220 kagunurgani; mööda talu 89 lääne-, põhja- ja idapiiri kuni endise Avaste turbavõtuala põhjapoolse piirdekraavini ning edasi mööda seda kirde suunas Avaste ojani; mööda Avaste oja kagu suunas kuni Avaste maaparandusobjekti põhjapoolse piirdekraavini ja mööda maaparandusobjekti piirdekraave edela, kagu ja kirde suunas kuni Avaste ojani; mööda Avaste oja ja Avaste kraavi kuni Koonga ja Halinga valla vahelise piirini, mööda seda lõuna suunas kuni Parasmaa teeni; mööda Parasmaa teed lääne suunas kuni maaüksuse 33404:001:0142 idapiirini, mööda seda põhja suunas kuni maaüksuse 33404:001:0004 kagupiirini; mööda viimati nimetatud maaüksuse kagu-, ida- ja põhjapiiri kuni edela-kirdesuunalise kraavini; mööda nimetatud kraavi kirde ja loode suunas ja peale kraavi pöördumist edela suunas mööda kraavi servas kulgevat pinnasteed kuni Avaste-Koonga teeni; Pärnu maakonnas Koonga vallas mööda Avaste-Koonga tee teemaa lääneserva lõuna suunas kuni Parasmaa maaparandusobjekti põhjapoolse piirdekraavini; mööda piirdekraavi edela ja lõuna suunas kuni Tamme-Lõuka maaüksuse (33404:001:0169) kirdenurgani; mööda nimetatud maaüksuse ida- ja kagupiiri kuni maaüksuse lõunanurgani; maaüksuse 33404:001:0169 lõunanurgast mööda Alt-Jüri maaüksuse (3404:001:0003) edelapiiri ja selle mõttelist sirgjoonelist kagusuunalist pikendust Avaste ojani; mööda Avaste oja edela suunas kuni Allika jõeni, sealt mööda Allika jõe lääne ja loode suunas kuni lõikumiseni Lääne ja Pärnu maakonna vahelise piiriga.

(2) Avaste looduskaitseala välispiiri ja vööndite piiride kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maaüriõngud 1992. aasta maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000), Eesti Metsakorralduskeskuse Halinga metskonna 1988. aasta ja 1997. aasta ning Märjamaa metskonna 1999. aasta puistuplaanide (mõõtkava 1:20 000) ning talumaade osas Katastri Ameti 1939. aasta skeemkaartide (mõõtkava 1:10 000) ja maakatastri 2000. aasta oktoobrikuu andmete alusel.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni, püüda kala ja pidada jahti kogu kaitsealal, välja arvatud § 12 lõikes 2 sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis. Liikumine eramaal toimub vastavalt «Asjaõigusseadusele» ja «Kaitstavate loodusobjektide seadusele».

(2) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud paikades.

(3) Kaitsealal on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 5. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.

(2) Kaitsealal on keelatud jalgrattaga sõitmine väljaspool teid ja radu ning mootorsõidukitega sõitmine ja nende parkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ja parklaid, välja arvatud järelevalve-, teadus- ja päästetöödel ning selle määrusega lubatud metsatöödel ja poollooduslike koosluste hooldamisel.

(3) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) maakorralduskava kinnitamine;
- 2) katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
- 3) metsamajandamiskava väljastamine;
- 4) detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
- 5) projekteerimistingimuste andmine.

§ 6. Teadusalased välitööd

Teadusalaseid välitööd tehakse kaitsealal «Kaitstavate loodusobjektide seaduse» § 25 alusel kehtestatud korras.

§ 7. Üksikobjekti kaitse

Kaitseala piiranguvööndis paikneva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse «Kaitstavate loodusobjektide seaduse» § 5 lõike 5 kohase kaitseeskirja alusel.

§ 8. Muinsuskaitseobjekti kaitse

Kaitsealal paikneva muinsuskaitseobjekti kaitset korraldatakse «Muinsuskaitseaduse» alusel.

§ 9. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks selles määruses nimetatud juhtudel peab vastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse.

(2) Kaitseala valitseja vastab taotlejale kirjaliku nõusoleku ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamise või motiveeritud keeldumisega hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist.

(3) Keskkonnamõju hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nõusoleku taotlejat.

(4) Kaitseala valitseja vaatab metsaraie taotluse läbi ja annab kümne päeva jooksul pärast taotluse saamist metsakoosluse liikide ning vanuselise mitmekesisuse säilitamise eesmärgist tulenevalt oma kirjaliku nõusoleku ja seab vajaduse korral omapoolsed tingimused või esitab motiveeritud keeldumise.

§ 10. Kaitseala piires asuva kinnisasja võõrandamine

«Vabariigi Valitsuse seaduse» § 44 lõike 2 alusel on kaitseala piires asuva kinnisasja võõrandamisel riigi esindajaks ostueesõiguse teostamisel keskkonnaminister, kellele teatatakse kinnisasja võõrandamisest «Asjaõigusseaduses» sätestatud korras.

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 11. Sihtkaitsevööndi kirjeldus

(1) Avaste looduskaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on kuus sihtkaitsevööndit:

1) **Avaste sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad:

Pärnu maakonnas Koonga vallas Halinga metskonna maaüksus 33404:001:0156 (kvartal 13), välja arvatud Soontagana maalinn ja sellest lõuna poole jääv ala (eraldised 87, 88 ja 90), ja Rapla maakonnas Vigala vallas Märjamaa metskonna maaüksus 88401:004:0130, talumaad 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206 ning talude 211, A59, 213 ja 215 ainult Avaste ojast lääne poole jääv osa, 207, 208, 209, 214, 60, 61, 62, talumaade 63, 64, 198 ja 216 ainult Rapla maakonda jääv osa ning A80 (ainult Rapla maakonnas Avaste kraavist lääne poole jääv osa);

2) **Parasmaa sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad:

Pärnu maakonnas Koonga vallas talumaad A81, A79, 5, 2 ja talumaade A80, 64 ja 198 ainult Pärnu maakonda jääv osa, talumaade 298 ja LitD ainult Avaste ojast ida poole jääv osa, maaüksused 33404:001:0177 ja 33404:001:0154, talumaa 60 (ainult Avaste ojast ida poole jääv osa), A66 (ainult Avaste–Koonga teest lääne poole jääv osa), talumaade A5 ja A6 ainult Parasmaa maaparandusobjektist loode poole jääv osa, Parasma A7 (ainult Parasmaa maaparandusobjektist lääne poole jääv osa), maaüksuse 33404:001:0011 (ainult kaitsealale jääv osa), talude XX, XVIII, XIV, XXXI, XVII, XII, XVI, XXIX, XXVIII, A112, 18, 8, 9, A113, 2, 10, 11, 12, 6, Karu, 16, 13, 185, 176, 172 Avaste ojast ida poole jääv osa, maaüksuse Tamme-Lõuka 33404:001:0169 maa; talude 304, 301, 302, 303, 300, 189, 188, 187, 186, 184, 183, 181, 299, 180, 179 ja 32 ainult kaitsealale jääv osa, talumaa 178, 177 ja 171 ning maaüksuse 33404:001:0012 maa; Halinga metskonna maaüksus 33404:001:0149, välja arvatud endise Halinga metskonna kvartali 118 eraldiste 1–4 ja 7–9 maa ning Avaste–Koonga teest ida pool kaitsealale jäävad talumaad, välja arvatud endise Halinga metskonna kvartalid 108 ja 109 ja kvartali 118 eraldised 5 ja 6;

3) **Soontagana sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad:

Pärnu maakonnas Koonga vallas Halinga metskonna maaüksuse 33404:001:0156 kvartali 13 eraldised 87, 88 ja 90 (Soontagana maalinn ja sellest lõuna poole jääv ala);

4) **Mangu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Pärnu maakonnas Koonga vallas endise Halinga metskonna kvartalid 108 ja 109 ning kvartali 118 eraldised 1–9;

5) **Rumba sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad:

Rapla maakonnas Vigala vallas talumaad 219, 221, 222, talumaade 89, 90 ja 91 osa, mis jääb välja endisest Avaste turbavõtukohta maast, ning talumaa 230 endisest Avaste turbavõtukohtast lääne poole jääv osa;

6) **Maali sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad:

Rapla maakonnas Vigala vallas maaüksuse 88401:004:0292 ja talumaa 210 kaitsealale jäävad osad.

§ 12. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud §-des 4, 6 ja 13 sätestatud lubatud tegevus.

(2) Lisaks lõikes 1 sätestatule on keelatud:

1) Parasmaa ja Mangu sihtkaitsevööndites jahipidamine 15. veebruarist 31. juulini;

2) Mangu sihtkaitsevööndis inimeste viibimine 15. veebruarist 31. juulini.

§ 13. Lubatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

1) hooldustööd kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks;

2) rajatiste rajamine kaitseala tarbeks;

3) Parasmaa, Soontagana, Rumba ja Maali sihtkaitsevööndites puu- ja põõsarinde harvendamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas.

§ 14. Metsa kaitse sihtkaitsevööndis

(1) Avaste ja Mangu sihtkaitsevööndites on metsa kaitse-eesmärk metsaökosüsteemi arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.

(2) Parasmaa, Soontagana, Rumba ja Maali sihtkaitsevööndites on metsa kaitse-eesmärk elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 15. Piiranguvööndi kirjeldus

(1) Avaste looduskaitseala piiranguvöönd on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada «Kaitstavate loodusobjektide seaduse» ning selles määruses kehtestatud tingimusi.

(2) Kaitsealal on **Mihkle piiranguvöönd**, kuhu kuulub Rapla maakonnas Vigala vallas talude 89, 90, 91, 230, 231, 232, 235, 236 ja 237 maa ning riigimaa osa, mis on piiratud endise Avaste turbavõtukoha piirdekraavidega.

§ 16. Keelatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lisaks §-s 5 loetletud tegevustele keelatud:

- 1) uute maaparandussüsteemide rajamine;
- 2) veekogude veetaseme muutmine ja kallaste kahjustamine;
- 3) maavarade ja maa-ainese kaevandamine, välja arvatud «Maapõuseaduse» §-des 26 ja 62 sätestatud juhtudel kaitseala valitseja nõusolekul ja temaga kooskõlastatud kohtades;
- 4) väetiste ja mürgkemikaalide kasutamine metsamaal ja looduslikul rohumaal;
- 5) uuendusraie, välja arvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat, kusjuures kaitseala valitsejal on koosluse liigilise ja vanuselise mitmekesisuse säilitamiseks õigus esitada nõudeid turberaie liigi, raieaja, puidu kokku- ja väljaveo, raielangi puhastamise viiside ning puistu koosseisu ja täiuse kohta;
- 6) jäätmete ladustamine, välja arvatud kodumajapidamises tekkinud tavajäätmete ladustamine oma kinnisasja piires kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades.

(2) Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekuta keelatud:

- 1) uute ehitiste püstitamine;
- 2) uute teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine.

§ 17. Metsa kaitse piiranguvööndis

Piiranguvööndi metsa kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

¹ Euroopa Ühenduste Nõukogu direktiivid 92/43/EMÜ (EÜT L 206, 21.05.1992) ja 79/409/EMÜ (EÜT L 103, 2.04.1979)